



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 461/2010-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. decembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť R. H. a R. H., obaja bytom B., zastúpených advokátkou JUDr. D. Š., B., pre namietané porušenie ich základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Co 317/2009 a Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. Kc 252/09 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. H. a R. H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. apríla 2010 doručená sťažnosť R. H. a R. H. (ďalej len „sťažovatelia“) pre namietané porušenie ich základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len

„krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Co 317/2009 a Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. Kc 252/09.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia doručili Okresnému súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) návrh na nariadenie predbežného opatrenia pred začatím súdneho konania proti spoločnosti B., s. r. o., B. (ďalej len „odporkyňa“). Sťažovatelia vo svojom návrhu poukázali na skutočnosť, že ak odporkyňa zriadi záložné právo k bytu, ktorý užívajú, nebudú môcť voči odporkyňi uplatniť svoje predkupné právo v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vlastníctve bytov“), čím sa dlhodobo ocitnú v stave právnej neistoty.

Okresný súd o návrhu sťažovateľov rozhodol uznesením sp. zn. 12 C 123/2009 z 21. augusta 2009 tak, že ich návrhu vyhovel a zakázal odporkyňi nakladať s nehnuteľnosťou, ktorú užívajú sťažovatelia, a sťažovateľom uložil, aby do 30 dní odo dňa tohto uznesenia podali návrh na začatie konania vo veci samej.

Proti rozhodnutiu prvostupňového súdu podala odporkyňa odvolanie, v ktorom uznala, že je obchodnou spoločnosťou s účasťou obce, avšak napriek tomu sa na ňu nevzťahuje povinnosť previesť do vlastníctva nájomcu byt za regulovanú cenu podľa § 18 ods. 1 až 4 zákona o vlastníctve bytov, pretože podľa jej názoru byt, ktorý užívajú sťažovatelia, nadobudla v zmysle § 4 ods. 1 písm. a) zákona o vlastníctve bytov.

O podanom odvolaní rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 16 Co 317/2009 z 30. septembra 2009, ktorý zmenil rozhodnutie okresného súdu a návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietol. Z toho dôvodu sťažovatelia podali 19. novembra 2009 podľa § 243e zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) podnet na podanie mimoriadneho dovolania.

Krajská prokuratúra oznámením č. k. Kc 252/09-6 z 19. januára 2010 uvedený podnet odložila z dôvodu, že nebolo zistené porušenie zákona spôsobom, ktorý predpokladá ustanovenie § 243e a nasl. OSP.

Sťažovatelia sú toho názoru, že uvedeným postupom krajského súdu a krajskej prokuratúry bolo porušené ich „základné právo upravené v čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky“, a preto žiadajú, aby ústavný súd v náleze vyslovil porušenie označeného práva a aby im priznal primerané finančné zadost'učinenie v sume 5 312 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia v sume 398,68 €.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd

právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd sa pri prerokovaní sťažnosti v prvom rade vysporiadal s nedostatočným označením základného práva v sťažnosti a v samotnom jej petite, v ktorom ho sťažovatelia bližšie nešpecifikovali, pričom vychádzajúc z obsahu celej sťažnosti ustálil, že sťažovatelia namietajú porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Zo spisu okresného súdu, z podanej sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že uznesenie okresného súdu sp. zn. 12 C 123/2009 z 21. augusta 2009 spolu s uznesením krajského súdu sp. zn. 16 Co 317/2009 z 30. septembra 2009 nadobudlo právoplatnosť 16. novembra 2009 a sťažnosť bola ústavnému súdu podaná 9. apríla 2010, z čoho teda jednoznačne vyplýva, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy bola ústavnému súdu podaná po uplynutí dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým malo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľov.

Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (III. ÚS 108/02, IV. ÚS 158/04, I. ÚS 218/06).

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, t. j. v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Nedodržanie tejto lehoty je dôvodom odmietnutia sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Z uvedeného vyplýva, že lehota ustanovená pre tento druh konania pred ústavným súdom sťažovateľom bez akýchkoľvek pochybností uplynula skôr, ako podali túto sťažnosť,

a preto bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako podanú oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

V ďalšej časti sťažnosti sťažovatelia namietali porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy oznámením krajskej prokuratúry č. k. Kc 252/09-6 z 19. januára 2010 o odložení ich podnetu na podanie mimoriadneho dovolania.

Zákonné predpoklady na podanie mimoriadneho dovolania sú upravené v ustanoveniach § 243e a nasl. OSP. Z týchto ustanovení jednoznačne vyplýva, že ide o mimoriadny opravný prostriedok, využitie ktorého ako procesného inštitútu patrí výlučne generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“). To znamená, že nejde o základné právo sťažovateľov, ktoré by bolo možné zahrnúť pod čl. 46 ods. 1 ústavy.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na vyhovenie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho dovolania neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora rozhodnúť o tom, či podá, alebo nepodá mimoriadne dovolanie. Ústavný súd v tejto súvislosti viackrát vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (II. ÚS 14/04, I. ÚS 7/04, II. ÚS 407/06).

Vychádzajúc z uvedenej judikatúry ústavný súd dospel k záveru, že nevyužitím práva generálneho prokurátora podať proti uvedenému uzneseniu krajského súdu mimoriadne dovolanie nemohlo dôjsť k porušeniu označeného základného práva sťažovateľov, keďže platná zákonná úprava nezakladá sťažovateľom právo (právny nárok) na vyhovenie ich podnetu na podanie mimoriadneho dovolania zo strany generálneho prokurátora.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu (sťažnosti) hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označili sťažovatelia, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Keďže v danom prípade nevyužitím práva generálneho prokurátora podať proti označenému uzneseniu krajského súdu mimoriadne dovolanie nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ústavný súd ich sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. decembra 2010